

12. januar 2017

I henhold til § 37 i Forretningsordenen for Inatsisartut anmoder jeg Naalakkersuisut om at besvare følgende spørgsmål:

Spørgsmål om plejefamiliers vederlag og dækning af udgifter:

- 1. Hvornår er vederlaget til almindelige plejefamilier senest ændret?**
- 2. Hvor meget ville det koste at forhøje det månedlige vederlag med f.eks. 1.000 kr.?**
- 3. Hvornår er taksterne for kostpenge og tøj- og lommepenge til plejefamilier senest ændret, og hvor mange procent er forbrugerpriserne steget i samme periode?**
- 4. Hvor stor en merudgift ville det indebære at forhøje disse takster svarende til den stigning i forbrugerpriserne, som har fundet sted siden seneste takstændring?**
- 5. Har Naalakkersuisut fulgt Deloitte's anbefaling fra 2012 om at udarbejde en vejledning til kommunerne om fortolkning af reglerne for dækning af plejefamiliers udgifter?**
- 6. Har Naalakkersuisut fulgt Deloitte's anbefaling fra 2012 om at udarbejde en vejledning til plejefamilier om deres vederlag og ret til dækning af udgifter?**

(Medlem af Inatsisartut Laura Tàunâjik, Siumut)

Begrundelse:

Naalakkersuisut igangsatte for nogle år siden en undersøgelse / evaluering af plejefamilieområdet. Undersøgelsen / evalueringen blev foretaget af Deloitte, og blev af Naalakkersuisut offentliggjort i juni 2012.

Deloitte påpegede i sin undersøgelse, at plejefamiliernes vilkår, herunder vederlag, har betydning for mulighederne for at rekruttere og fastholde plejefamilier.

Undersøgelsen viste, at plejefamilierne generelt oplever, at vederlaget er for lavt, og at det ikke dækker de omkostninger, der er forbundet med at have et plejebarn. Også medarbejderne i kommunerne gav i vid udstrækning udtryk for, at plejeverderlaget ikke er tilstrækkeligt til at dække de udgifter, der er forbundet med at have et barn i pleje.

Godt 4 år efter udgivelsen af undersøgelsen er plejevederlaget imidlertid uændret. Standardvederlaget, som langt hovedparten af plejefamilierne modtager, udgør således fortsat 4.123 kr. om måneden¹. Beløbet har været uændret siden 2009; muligvis endnu længere.

Hvad angår beskatningen af plejevederlaget oplyses det i Deloitte's undersøgelse, at plejefamilien kan trække én måneds plejevederlag fra i skat. Såfremt plejefamiliens faktiske udgifter til plejebarnet er større, kan plejefamilien i stedet fratrække de dokumenterede udgifter. Jeg er ikke bekendt med, hvorvidt fradragsreglerne senere er ændret, men antager at dette ikke er tilfældet.

Plejevederlaget er alene tænkt som en aflønning af plejefamilien og skal ikke anvendes til forsørgelsen af plejebarnet. Dette fremgår udtrykkeligt af en bestemmelse i den gældende bekendtgørelse om hjælp til børn og unge².

Til dækning af de udgifter, som er forbundet med at have et barn i pleje, modtager plejefamilien fortsat 1.000 kr. om måneden i kostpenge, samt 36 kr. pr. døgn til tøj og lommepenge. Beløbet er således i dag det samme som på tidspunktet for Deloitte's undersøgelse. Faktisk har beløbet været uændret siden 2009, ja muligvis endnu længere.

Det er i et omfang muligt at søge dækning af andre udgifter, f.eks. til ferie og konfirmation. Deloitte påpegede imidlertid i sin undersøgelse, at kommunernes praksis for, hvilke udgifter der dækkes for en plejefamilie, er uensartet, selv inden for samme kommune, hvilket kunne tyde på, at der blandt sagsbehandlere hersker usikkerhed om, hvorledes gældende regler skal fortolkes.

Deloitte anbefalede på denne baggrund, at der udarbejdes en vejledning til kommunerne om fortolkning af reglerne for dækning af øvrige udgifter. Jeg er ikke bekendt med, om denne anbefaling er fulgt.

Endelig konstaterede Deloitte, at plejefamilierne har et begrænset kendskab til deres rettigheder og pligter som plejefamilie, og at de ikke oplever, at kommunen i tilstrækkeligt omfang har vejledt dem herom.

Deloitte anbefalede på den baggrund, at der udarbejdes en særskilt vejledning til plejefamilierne om deres vederlag og ret til dækning af udgifter. Jeg er ikke bekendt med, om denne anbefaling er fulgt.

Den indsats, som plejefamilierne yder, bør naturligvis belønnes på en måde, som afspejler samfundets påskønnelse.

¹ Jf. § 10 i cirkulære nr. 280 om gældende sociale kontantydelse pr. 1. januar 2015

² § 18, stk. 2, i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 32 af 14. december 2006 om hjælp til børn og unge.

Det bør heller ikke glemmes, at alternativet til familiepleje ofte vil være institutionsanbringelse, som er langt, langt dyrere for samfundet.

På denne baggrund forekommer det mig uforståeligt, at Naalakkersuisut endnu ikke har taget skridt til at forbedre plejefamiliernes vilkår, således som Deloitte i 2012 har anbefalet.